

UNIWERSYTET MEDYCZNY
IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO
W POZNANIU
KATEDRA NAUK SPOŁECZNYCH

KONTEKSTY SPOŁECZNO-KULTUROWE ZDROWIA I MEDYCyny

4

*Wybrane aspekty sterylizacji ludzi ze względów
eugenicznych, medycznych i społecznych*

Pod redakcją
Michała Musielaka

POZNAŃ 2009

SPIS TREŚCI

<i>Michał Musielak</i> Przedmowa	9
<i>Michał Musielak</i> Sterylizacja ludzi ze względów eugenicznych – motywy, konsekwencje, badania, postulaty	11
Sterylizacja ludzi w aspekcie medycznym, historycznym i zdrowotnym	
<i>Natalia Markwitz</i> Męska sterylizacja – historia wazektomii	37
<i>David Musielak, Mariusz Błachowiak</i> Zabieg wazektomii	44
<i>Izabela Rzymska</i> Sterylizacja antykoncepcyjna	49
<i>Michał Musielak</i> Pojęcie i typologia sterylizacji ludzi ze wskazań eugenicznych	58
<i>Wiesław Markwitz, Michał Szuber</i> Ubezpieczenie – świadoma decyzja czy konieczność zdrowotna?	67
Eugeniczne konteksty sterylizacji ludzi w wybranych krajach	
<i>Kamila Uzarczyk</i> „Trzeba bronić społeczeństwa”: nazistowski eksperyment eugeniczny na biologicznym ciele narodu	77
<i>Katarzyna B. Głodowska, Jan Głodowski</i> Sterylizacja kobiet i mężczyzn w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau w latach 1941–1944	90
<i>Dorota Hędzulek</i> Sterylizacja ludzi ze względów eugenicznych w kanadyjskich prowincjach Alberta i Kolumbia Brytyjska	108
<i>Magdalena Laine-Zamojska, Samuli Laine-Zamojski</i> Sterylizacja jako narzędzie polityki społecznej na przykładzie Finlandii	126
<i>Jan Zamojski</i> Sterylizacja kobiet romskich w Czechach	141

Sterylicacja ludzi z perspektywy eugeniki polskiej

Krzysztof Prętki

Poglądy Leona Wernica na kwestie eugeniki i sterylizacji
w czasopiśmiennictwie społecznym okresu międzywojennego,
na przykładzie czasopisma „Zagadnienia Rasy” 155

Joanna Patalas

Stosunek polskich antropologów w okresie międzywojennym
do problemu sterylizacji ludzi ze względów eugenicnych 163

Aspekty bioetyczne, literackie i prozdrowotne sterylizacji ludzi

Aleksandra Fryś

Sterylicacja ludzi z perspektywy bioetyki katolickiej i laickiej ... 181

Ewa Baum

Sterylicacja umysłów jako metoda kontroli narodzin, życia
i śmierci w literaturze antyutopijnej XX wieku 188

Monika Tamborska-Zedlewska

Sterylicacja a współczesne rozumienie zdrowia 199

Noty o autorach 208

Indeks osób 211